

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. II. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

uterum clausus, ubi certissimum est tot objecta sensibilia quorum species reciperet in promptu non habuisse? Nec fuerunt tunc illi species istae infusae à Deo, ut docet S. Thomas infra quaest. 9. art. 4. Ergo Christus non potuit in primo conceptionis momento actus omnium virtutum moralium elicere.

92. Nec valet si dicas, quod licet Christus hoc non potuerit connaturaliter, & de potentia ordinaria, bene tamen miraculose & supernaturaliter, ac de potentia absoluta. Non valet, inquam, Tum quia nullum adest fundamentum astringendi hoc miraculum. Tum etiam, quia ideò Adversarij volunt Christum actus omnium virtutum moralium in primo conceptionis momento eliciuisse, ut defendant virtutes morales per se acquisibiles, fuisse à Christo ab initio conceptionis connaturaliter habitas: Sed ad connaturalem illarum acquisitionem, miraculosa actuum elicientia non conducit: Ergo &c.

§. II.

Solvuntur objectiones.

93. **O**bjicies primò: Scientiae acquisitae seu naturales non fuerunt per accidens infusae Christo, sed proprijs actibus eas acquisivit, ut docet S. Thomas, infra quaest. 12. art. 2. Ergo similiter debuit proprijs actibus acquirere virtutes morales naturales, & per se acquisibiles, non verò eas per infusionem à Deo immediate recipere.

94. Respondeo, concessio Antecedente, negando consequentiam, & paritatem, ob duplicem rationem discriminis, quae inter scientias & virtutes acquisitas seu naturales reperitur. Prima est, quia scientiae naturales non reddunt subjectum bonum simpliciter, sed tantum secundum quid, ac proinde ex illarum carentia non constituitur non bonum simpliciter in aliquo ordine; ex quo ulterius fit, non plus derogari perfectioni Christi per carentiam scientiarum naturalium ad tempus, quam ei accrescat ex connaturali illarum acquisitione; cuius oppositum in virtutibus acquisitione contingit, ut ex supra dictis constat.

Secunda ratio discriminis est, quia si scientiae per se acquisibiles fuissent humanitati Christi per accidens infusae à primo instanti suae conceptionis, intellectus agens animae Christi perpetuo mansisset privatus suo proprio munere & officio, quod est abstrahere species intelligibiles à sensibilibus, illustrando phantasmata, ut docent Philosophi in libris de anima: erat autem magnum inconveniens, quod aliqua potentia maneret in anima Christi perpetuo privata actu proprio & sibi connaturali. Ex hoc verò quod Christus receperit per infusionem omnes virtutes morales à primo instanti suae conceptionis, non sequitur synderesim, vel aliam potentiam animae Christi, fuisse in eo otiosam, & perpetuo privatam suo proprio munere: quia potentiae animae Christi, virtutibus illis semel informatae, actus ejusdem speciei circa materias virtutum moralium produxerunt, quos per virtutes morales à se comparatas eliciuissent.

95. Dices, Voluntas humanitatis Christi habet vim naturalem acquisitivam virtutum: Sed si virtutes omnes habuisset ab initio infusas, redderetur ista potentia frustranea, cum nunquam reduceretur in actum acquirendi virtutes: Ergo sequeretur idem inconveniens, ac si omnes scientiae

naturales per accidens illi fuissent infusae.

Respondeo distinguendo Majorem: Voluntas humanitatis Christi habet vim naturalem acquisitivam virtutum, per se primò ad talem actum ordinatam, & per actum distinctum ab actu virtuosò & honesto, nego Majorem, Non per se primò ordinatam, & per actum indistinctum, concedo Majorem, & concessio Minori, nego Consequentiam. Nam inconveniens in infusione specierum, seu scientiarum naturalium, consistit in eo quod intellectus agens, cuius actus adequatus, & ad quem primario ordinatur, est specierum abstractio, à tali actu perpetuo suspensus maneret: in parte autem appetitiva non damus potentiam quae per se primò ordinetur ad acquisitionem virtutum, sed eadem voluntatis potentia est volitiva primario, & ex vi actuum volendi, est secundario acquisitiva virtutum, si in subiecto non praexistant: unde ex eo quod in actualem virtutum acquisitionem nunquam prorumpat, non sequitur potentiam aliquam appetitivam, actu sibi adequato, & ad quem primario ordinatur, perpetuo privatam existere, sed tantum aliquo sui actus exercitio secundario.

Objicies secundo: Perfectius & nobilius est habere virtutes acquisitas à se, quam illas habere ab alio: Sed Christo debemus tribuere quod nobilius & perfectius est: Ergo non habuit virtutes morales infusas à Deo, sed à se acquisitas. Minor constat, Major verò sic ostenditur. Agere est quid perfectius quam pati: Sed habere virtutes acquisitas à se, est agere: habere autem illas ab alio, est passivè comparari ad illas: Ergo perfectius est habere virtutes à se, quam habere illas infusas ab alio.

Respondeo Majorem veram esse, si cetera paria sint, fecis autem si paritas non servetur, ut in praesenti contingit; nam habere virtutes comparatas à se, importat carentiam illarum per aliquod tempus, ex quo sequitur, humanitatem Christi fuisse aliquo tempore non bonam simpliciter bonitate morali ordinis naturalis: quod magis derogat dignitati Christi, quam ei accrescat ex acquisitione virtutum; & ideò melius fuit Christo illas habere infusas ab extrinseco, nunquam illis carente, quam eas per proprios actus acquirere, cum carentia illarum per aliquod tempus. Solutio est D. Thomae infra quaest. 19. art. 3. in corp. ubi sic discurre: *Habere aliquod donum per se, est nobilius quam habere illud per aliud, semper enim causa quae est per se, potior est ea quae est per aliud.... Quia autem omnis perfectio & nobilitas Christo est attribuenda, consequens est quod ipse per meritum habuerit illud quod alii per meritum habent, nisi sit tale quod eius carentia magis dignitati Christi & perfectioni praediciat, quam per meritum accrescat. Unde nec gratiam, nec scientiam, nec beatitudinem animae, nec divinitatem meruit: quia cum meritum non sit nisi eius quod nondum habetur, oporteret quod Christus aliquando istis caruisset, quibus carere magis diminuit dignitatem Christi, quam augeat meritum.*

Dices, Melius fuit Christo glorià corporis per aliquod tempus carere, illam obtinendo per merita, quam illam habere à principio sine proprijs meritis: Ergo pariter melius esset Christo, virtutes morales proprijs actibus acquirere, eis carente per aliquod tempus, quam illas habere per infusionem à principio conceptionis.

Sed nego consequentiam & paritatem, Chri-

99. **A** tus enim gloriā corporis per aliquod tempus care-
re debuit, quia ejus carentia ad finem redem-
ptionis conducebat, & illi concedi debet quod
melius & perfectius est, nisi oppositum ad finem
redemptionis conducatur; hæc autem ratio in virtu-
tibus acquisitis locum non habet, quia illarum
carentia ad redemptionis finem non conducit.

B Objicies tertio: Prudentia per se acquisibilis
non fuit Christo per accidens infusa ab initio
conceptionis: Sed virtutes naturales sine pruden-
tia esse nequeunt: Ergo non fuisse per accidens
Christo infusæ à primo instanti conceptionis.
Minor est D. Thomæ 1. 2. quæst. 58. art. 4. Ma-
jor verò probatur. Prudentia dependet à specie-
bus intelligibilibus rerum singularium, nam ad
illam pertinet judicare de actibus singularibus, &
constituere medium rationis in illis: Sed anima
Christi non habuit à principio species intelligibi-
les rerum singularium sibi infusas, sed eas mini-
sterio intellectus agentis successu temporis ac-
quisivit, ut docet S. Thomas infra quæst. 9. art.
4. Ergo non habuit à principio prudentiam sibi
infusam.

100. Respondet Vazquez hic disp. 42. cap. 2. num.
5. quod quando dicitur Christum habuisse à pri-
mo instanti conceptionis omnes virtutes morales
infusas, excipi debet prudentia naturalis, quæ ob
rationem in objectione adductam, non fuit tunc
infusa Christo per accidens, sed successu temporis
propriis actibus comparata, sicut scientiæ natu-
rales. Loco tamen illius (inquit) præsentavit
scientia infusa Christo objecta virtutum mora-
lium, & supplevit vices prudentiæ naturalis, pro
illo tempore.

101. Sed hæc solutio & doctrina stare non potest
cum fundamentis supra statutis: Ideo namque
constituimus virtutes naturales morales ab initio
conceptionis in humanitate Christi, quia cum ha-
bentem illas bonum simpliciter reddant, ex earum
carentia redderetur Christi humanitas non
bona simpliciter, bonitate morali ordinis natu-
ralis: Sed idem inconueniens sequitur ex negatio-
ne prudentiæ naturalis in Christo in primo in-
stanti conceptionis, cum etiam prudentia virtus
simpliciter sit, imò & regina virtutum moralium:
Ergo ut consequenter loquamur ad nostra princi-
pia, prudentia naturalis in anima Christi Domini,
ab initio conceptionis, unā cum aliis virtuti-
bus moralibus ordinis naturalis constituenda est.
Unde hac solutione prætermittam.

102. Ad objectionem respondeo, negando Majo-
rem, ad cujus probationem dicendum est, quod
quavis non fuerint infusæ animæ Christi species
scientiarum, seu rerum scibilium per scientias
merè speculativas, nihilominus infusæ fue-
runt ei per accidens species intelligibiles circa
propriam materiam virtutum moralium, quæ præ-
supponuntur & requiruntur ad iudicium pruden-
tiale, ut virtus prudentiæ, quæ princeps est inter
virtutes morales, statim posset in suum actum
prodire, & medium constituere. Unde non est ea-
dem ratio de speciebus intelligibilibus pertinen-
tibus ad intellectum practicum, ac de his quæ
pertinent ad intellectum speculativum; primæ
enim fuerunt animæ Christi ab initio suæ conce-
ptionis per accidens infusæ, non autem secundæ,
ut relinqueretur locus ministerio intellectus a-
gentis.

ARTICVLVS V.

*Utrum in Christo fuerint dona Spiritus Sancti,
& gratia gratis data?*

Dico primò: in anima Christi Domini fue-
runt omnia Spiritus Sancti dona. 103

Conclusio est certa de fide, constatque ex illo
Isaiæ 11. *Requiescit super eum Spiritus Domini,
Spiritus sapientiæ & fortitudinis &c.* Ubi fieri
sermonem de Christo secundum humanitatem,
est communis Patrum & Scholasticorum consen-
sus; cumque ibi enumerentur quatuor Spiritus
Sancti dona pertinentia ad intellectum, & tria ad
voluntatem, omnia Spiritus Sancti dona fuisse in
Christo, indubiā fide tenendum est.

Ratio etiam id suadet: Primò quia dona Spiritus
Sancti consequuntur gratiam & charitatem,
ut docet D. Thomas 1. 2. quæst. 68. art. 5. Sed in
Christo fuit gratia perfectissima, & per conse-
quens charitas intensissima: Ergo fuerunt in illo
perfectissime Spiritus Sancti dona. 104

Secundò, ut discurrat idem S. Doctor hic art. 7.
Dona Spiritus Sancti sunt perfectiones quædam
potentiarum, secundum quod nata sunt moveri à
Spiritu sancto: Sed anima Christi perfecte move-
batur à Spiritu sancto, juxta illud Lucæ 4. *Iesus
autem plenus Spiritu sancto regressus est à Jorda-
ne, & agebatur à Spiritu in desertum.* Ergo in
Christo fuerunt omnia Spiritus Sancti dona. 105

Tertio eadem veritas declaratur explicando
actus quos habuit in Christo quodlibet donum
in particulari, causa enim non potest melius quam
ex effectibus ejus manifestari. Donum ergo sa-
pientiæ ad hoc Christum disponebat, ut facile à
Spiritu sancto moveretur ad ferendum certum
iudicium de rebus æternis per altissimas causas.
Donum verò intellectus id Christo tribuebat, ut
recte ac statim penetraret quæ divinitus propo-
nebantur. Donum consilij, ut ejus animus ratio-
nem statim inveniret agendorum, & de illis cer-
titudinem haberet. Donum scientiæ, ut secun-
dum rationes inferiores certissime & evidenter
de rebus quæ occurrebant judicaret. Donum for-
titudinis expellebat ab eo ut viatore mortis &
cruciatuum formidinem, ut sic ad exitum perdu-
ceret opus redemptionis humanæ, fiduciam illi
conferendo de imminentium periculorum eva-
sione. Donum verò pietatis disponebat Chri-
stum ut Deum respiceret ac coleret, non quidem
tanquam filius adoptivus, ut alij iusti, sed tan-
quam filius ejus naturalis. Hæc sunt certa & in-
dubitata apud omnes. 106

E Sed difficultas est, quomodo donum timoris in
Christo fuerit, seu quem actum in ipso habuerit?
Ratio verò dubitandi est, quia timor propriè ac-
ceptus est fuga mali apprehensi & imminentis, ac
difficile vitabilis, ut docet Divus Thomas 1. 2.
quæst. 41. art. 2. & quæst. 42. art. 3. Sed Christo
non fuit imminens malum pænæ propter culpam
propriam, quod est objectum timoris servilis;
nec fuit imminens malum culpæ, aut separationis
à Deo, quod est objectum timoris casti & filialis,
cum non potuerit de potentia absoluta peccare,
nec per consequens propter culpam puniri: Ergo
non fuit in eo timor servilis nec castus, subinde-
que in ipso nullus fuit actus propriam obtinens
rationem timoris. 107

Pro resolutione hujus difficultatis, notandum 108